ב ס ״ ד

בהיכלו

מיסודו של
מרן מוהרא״ש זי״ע

בנשיאות מו״ר
הרה״צ ר׳
יצחק שמואל
אהרן לעזער
שליט״א

גליון מס
150

פרשת **וארא** תשפ״ה

נחלת

בְּכָל פִּרְט וּפִרְט

אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים מְסַפְּרִים, שֶׁפַּעַם קֻדַּם סְפוֹת בָּנָה רַבִּי נַחְמָן טוּלְטְשִׁינֶער אֶת הַסֻּכָּה לְמוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל, וְדָפַק מַסְמְרִים בַּסֻּכָּה, וְנָקַף אֶצְבָּעוֹ וְזָב דָּם. עָנָה וְאָמַר לוֹ מוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל: אַתָּה רוֹאֶה, אֲפִלּוּ עַל דָּבָר זֶה צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, בְּשָׁעָה שֶׁדּוֹפֵק מַסְמְרִים - יִתְפַּלֵּל: ״רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רָאָה שֶׁהַמַּסְמֵר יִכָּנֵס יָשָׁר, וְלֹא אֶנְקֹף אֶת אֶצְבָּעִי״, נִמְצָא מִכָּל זֶה, אִיךְ שֶׁבְּכָל פִּרְט וּפִרְט צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל לְמוֹהֲרַנ״תְּ זַ״ל, שֶׁצְּרִיכִים לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל דָּבָר, וְשֶׁיִּתֵּן לוֹ בֶּגֶד חָדָשׁ וְכוּ׳. וְכֵן נוֹהֲגִים אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה, שֶׁלֹּא יַחֲלִיקוּ וְשֶׁלֹּא יִפְּלוּ, וְשֶׁלֹּא יֵאָרַע לָהֶם כָּל נֶזֶק וְשׁוּם תְּאוּנַת דְּרָכִים, רַחֲמָנָא לִצְלָן. עַל כֵּן הָרַגֵּל אֶת עַצְמְךָ גַּם אַתָּה לָלֶכֶת בְּדַרְכּוֹ זוֹ, לְבַקֵּשׁ מֵהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל כָּל פִּרְט וּפִרְט שֶׁאַתָּה צָרִיךְ.

(אֲשֶׁר בִּנְחַל מִכְתָּב ז׳ אֱלָפִים תקפ״ט)

דִּבּוּרִים שֶׁל ״כֵּן״

יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁמְּבַקְּשִׁים לָעוּף בַּשָּׁמַיִם עִם כָּל מִינֵי עֲבוֹדוֹת וְעִנְיָנִים שֶׁלֹּא שַׁיָּכִים אֲלֵיהֶם, בְּשָׁעָה שֶׁעֲדַיִן צְרִיכִים חִזּוּק גָּדוֹל בָּאָלֶף בֵּית... לְהַתְחִיל בִּתְמִימוּת וּפְשִׁיטוּת לִהְיוֹת חָזָק בִּיהֲדוּת, בִּדְבָרִים וַעֲבוֹדוֹת פְּשׁוּטוֹת - לָקוּם לְבֵית הַכְּנֶסֶת, לְהִתְפַּלֵּל שָׁלוֹשׁ תְּפִלּוֹת בְּצִבּוּר, לִלְמֹד שִׁעוּרֵי תּוֹרָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, דַּף גְּמָרָא, מִינִימוּם מַה שֶׁיְּכוֹלִים! לָזֶה צָרִיךְ שֶׁאָדָם יְהֵא **״מַכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ״**, אֶחָד מֵהַדְּבָרִים שֶׁהַתּוֹרָה נִקְנֵית בָּהֶם (מַסֶּכֶת אָבוֹת ו, ו) מִדָּה נְחוּצָה וַחֲשׁוּבָה מְאֹד מְאֹד בְּחַיֵּי הָאָדָם, תַּכִּיר אֶת מְקוֹמְךָ הֵיטֵב, וְתֵבִין שֶׁאַתָּה עֲדַיִן בַּפֶּתַח, תֵּשֵׁב בַּשַּׁעַר וּתְבַקֵּשׁ: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּכְנִיס אוֹתִי, **אָסוּר לָאָדָם לְהַטְעוֹת אֶת עַצְמוֹ, צָרִיךְ לִהְיוֹת אֱמִתִּי וּמְצִיאוּתִי עִם עַצְמוֹ.**

הֲלֹא שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים אָנוּ עוֹבְדִים פֹּה עֲבוֹדַת פָּרֶךְ מִתּוֹךְ מְרִירוּת, דִּכְאוֹן וְסֵבֶל, וּמַה אַתָּה מְסַפֵּר לָנוּ כְּאֵלּוּ דִּבְרִים טוֹבִים?...

תַּכִּיר אֶת הַכּוֹחַ שֶׁלְּךָ

מוֹהֲרָא״שׁ זַ״ל הָיָה תָּמִיד מְעוֹרֵר עַל זֶה שֶׁיֵּשׁ עוֹד לְמוּד נוֹרָא בְּעִנְיָן ״הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ״, **לְהַכִּיר בֶּאֱמֶת אֵלּוּ כּוֹחוֹת יֵשׁ לוֹ, לְהַגִּיעַ לִדְבָרִים נִפְלָאִים מְאֹד בְּחַיָּיו**, לְהִזָּהֵר מְאֹד לֹא לִפְסֹל אֶת עַצְמוֹ: ״זֶה לֹא בִּשְׁבִילִי, לֹא מַדְבְּרִים מִמֶּנִּי, אֲנִי כְּבָר אָבוּד וּמְיֹאָשׁ״... זֶה גַּם כֵּן כָּלוּל בִּלְמוּד שֶׁל ״הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ״, **לְהַכִּיר אֶת הַכּוֹחוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל אֶחָד!** ׳מְקוֹמוֹ׳ דַּיְקָא, כִּי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא ״מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם״, הוּא אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ.

הַמַּפְתֵּחַ שֶׁל ״כֵּן״

מוֹהֲרָא״שׁ הָיָה חוֹזֵר כְּמַעַט בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה עַל לְמוּד נִפְלָא מֵהַפָּסוּק **״וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל״**, לֹא מַסְפִּיק שֶׁיִּהְיֶה כָּתוּב ״וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל״, מַהוּ ה״כֵּן״ הָאָמוּר כָּאן?

הָיוּ כָּאֵלֶּה שֶׁבְּשָׁמְעָם דִּבְרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, אָמְרוּ מִתּוֹךְ שִׁבְרוֹנָם: מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, אַתָּה אוֹמֵר שֶׁאֲנַחְנוּ נֵצֵא מִכָּאן, וְנֵשֵׁב בְּלֵיל הַסֵּדֶר, וְנָחוֹג חַג כָּזֶה נִפְלָא, וְאַחַר כָּךְ נָבוֹא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל - מָקוֹם כָּל כָּךְ יָפֶה, אֲבָל אֲנַחְנוּ מַכִּירִים אֶת עַצְמֵנוּ, וְכִי רָאוּי שֶׁנִּתְעַנֵּג בְּכָזֶה עֹנֶג?! **מַה אַתָּה מְדַבֵּר, הֲלֹא שָׁנִים עַל גַּבֵּי שָׁנִים אָנוּ עוֹבְדִים פֹּה עֲבוֹדַת פָּרֶךְ מִתּוֹךְ מְרִירוּת, דִּכְאוֹן וְסֵבֶל, וּמָה אַתָּה מְסַפֵּר לָנוּ כְּאֵלּוּ דִּבְרִים טוֹבִים?...**

בָּא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּמְדַבֵּר דִּבּוּרִים שֶׁל ״כֵּן״, הוּא מַכְנִיס בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶת הַמֶּשֶׁךְ הַזֶּה שֶׁל אֲנִי ״כֵּן״ יָכוֹלְנוּ, ״לֹא״ תַּגִּיד רַק לַסָּמ״ךְ מ״ם... לַעֲצַמְךָ תָּמִיד תַּגִּיד ״כֵּן״! אָמְנָם אֲנִי מוּדָע לְכָךְ שֶׁאֲנִי רָחוֹק, יֵשׁ לִי עֲדַיִן הַרְבֵּה לֵילֵךְ בְּדַרְכְּךָ הַנִּסְיעָה שֶׁלִּי, אֲבָל יֵשׁ לִי הַלְמוּד שֶׁל ״כֵּן״, אֲנִי יְהוּדִי - וַאֲנִי מַאֲמִין בַּכֹּחַ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁאֲנִי יַצְלִיחַ!

׳כֵּן׳ מְרֻכָּב מִשְּׁתֵּי אוֹתִיּוֹת: כ״ף וְנוּ״ן, רַבֵּנוּ זַ״ל מֵבִיא (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק א׳, סִימָן ו׳) שֶׁכ׳ מְרַמֵּז עַל כֶּתֶר - הַמַּדְרֵגָה הַגְּבוֹהָה בְּיוֹתֵר, הָרָצוֹן הָעֶלְיוֹן, אֲנִי מַתְחִיל, אֲנִי רוֹצֶה, בְּלִי סוֹף! וְהָאוֹת הַשֵּׁנִיָּה הִיא נ׳, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (שָׁם, סִימָן א) שֶׁזֶּה מְרַמֵּז עַל הַמַּלְכוּת, מִדַּת הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה. בַּלְמוּד הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה שֶׁל ״כֵּן״ מְחַבְּרִים אֶת שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אֵלּוּ יַחְדָּיו, וּמַאֲמִינִים: אֲנִי כֵּן יָכוֹל! הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נִמְצָא אִתִּי בְּכָל מָצָב, וְגַם הַנְּשָׁמָה שֶׁלִּי יֵשׁ בָּהּ כּוֹחוֹת עֲצוּמִים לְהַצְלִיחַ, עֲדַיִן לֹא הִגַּעְתִּי, אֲבָל אֲנִי לֹא עוֹזֵב אֶת הָרָצוֹן, אֲנִי בַּדֶּרֶךְ.

(מִתּוֹךְ ׳אַשֵּׁי יִשְׂרָאֵל׳ שִׁעוּר בְּפָרָשַׁת וָאֵרָא תשפ״ב)

דִּבּוּר אֶמֶת

הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּכַוָּנַת הַלֵּב הִיא פּוֹתַחַת כָּל הַפְּתָחִים שֶׁל מַעְלָה.

(סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת הָרְהוּרִים סָעִיף כו)

ממכתבי מו"ר הרה"צ שליט"א
מהשנים הקודמות

הַהִתְגַּלוּת שֶׁל "וָאֵרָא" הוֹלֶכֶת וּמִתְחַדֶּשֶׁת

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת וָאֵרָא כ"ז
טֵבֵת הַתשפ"ג

הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה יַגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַגָּרִים בְּיַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב, עִיר הַשִּׂמְחָה, וְדִי בְּכָל אֲתַר וַאֲתַר, הוי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרֶה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

הַשַּׁבָּת קוֹרְאִין פָּרָשַׁת **וָאֵרָא**, וְהִיא שַׁבָּת מְבָרְכִים רֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁבָט, וְהַפָּרָשָׁה מְעוֹרֶרֶת אוֹתָנוּ עַל פְּתִיחַת הָעֵינַיִם לִרְאוֹת בְּטוּב ה' הַנִּמְצָא אִתָּנוּ בְּכָל עֵת, כִּי הַהִתְגַּלּוּת שֶׁל "וָאֵרָא" הוֹלֶכֶת וּמִתְחַדֶּשֶׁת בְּכָל עֵת, וּכְמוֹ שֶׁנִּתְגַּלָּה לְאָבוֹת כֵּן יִתְגַּלֶּה לְבָנִים, וְעָלֵינוּ רַק לִפְתֹּחַ אֶת עֵינֵינוּ וּלְכַוֵּן אֶת דַּעְתֵּנוּ לִרְאוֹת וּלְהִתְבּוֹנֵן בְּכָל הַטּוֹב הַנִּפְלָא שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא גּוֹמֵל עִמָּנוּ כָּל עֵת, שֶׁדָּבָר זֶה נַעֲשֶׂה בְּעִקָּר עַל יְדֵי פְּתִיחַת הַפֶּה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַה' עַל כָּל הַחֶסֶד חִנָּם שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, כִּי הַתְּפִלָּה פּוֹתַחַת אֶל כָּל הַשְּׁעָרִים, וְגַם מְאִירָה אֶת הָעֵינַיִם, וּמֵרֹב תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה יְזַכֶּה אָדָם לִרְאוֹת בְּגִלּוּי שְׁכִינָה וְלִהְיוֹת חָבוּק וְדָבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּקִבְיעוּת עָצוּם.

אַחַי וְרֵעַי הַיְקָרִים! **רֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁבָט** הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה לָאִילָנוֹת לְפִי דִּבְרֵי בֵּית שַׁמַּאי, וּכְבָר יוֹצְאִים כְּרוּזִים קְדוֹשִׁים לִנְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְהַתְחִיל לְהִתְבּוֹנֵן בְּחִדּוּשׁ הַבְּרִיאָה וּבְצִמְיחַת עֲצֵי הַשָּׂדֶה מֵחָדָשׁ, וְלִזְכֹּר שֶׁגַּם אָדָם נִקְרָא "עֵץ הַשָּׂדֶה", וְעָלָיו לְהָכִין עַצְמוֹ לִצְמֹחַ וְלִפְרֹחַ מֵחָדָשׁ כְּעֵץ שָׁתוּל עַל פַּלְגֵי מָיִם, וּלְהוֹצִיא פֵּרוֹת טוֹבִים, וְיָדוּעַ אֲצָלֵנוּ שֶׁהַנְּסִיעָה הַמְאֹרְגֶּנֶת הָרִאשׁוֹנָה לְצִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל לְאַחַר הִסְתַּלְקוּת רַבֵּנוּ זַ"ל הָיְתָה בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ שְׁבָט, שֶׁעוֹרֵר מוֹהֲרַנַ"תְ זַ"ל אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לִנְסֹעַ בְּיַחַד לְאוּמָן לְהִשְׁתַּטֵּחַ עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל, וּמֵאָז עַד עַתָּה אֲנָשִׁים מַגִּיעִים מִכָּל קַצְוֵי תֵּבֵל לְהִשְׁתַּטֵּחַ עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל וּלְקַבֵּל תִּקּוּן נִצְחִי לְנַפְשָׁם, וְעַל כֵּן גַּם רָאוּי לָנוּ לְהַזְכִּיר עַצְמֵנוּ עַכְשָׁו מִיְּמֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים וּלְהִתְפַּלֵּל אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּפְתְּחוּ הַדְּרָכִים וְנִזְכֶּה לְהַגִּיעַ בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ אֶל רַבֵּנוּ זַ"ל, וְגַם לִרְאוֹת בְּבִנְיַן אוּמָנְתֵנוּ "קְלוֹיְז מוֹהֲרָא"ש" בְּרֹב יָפְיָהּ וּבְתִפְאַרְתָּהּ.

יַעַזֹר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת (רָאשֵׁי תֵּבוֹת שְׁבָ"ט) וּמְשַׂמְּחוֹת, וְנִזְכֶּה לִרְאוֹת בְּקָרוֹב בִּישׁוּעָתָן וּבִגְאֻלָּתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

הַמְאַחֵל לָכֶם שַׁבָּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ וְחֹדֶשׁ טוֹב וְשָׂמֵחַ!

יצחק אשר ברוין לוינגר

שו"ת בן ברסלב

מאת מוהרא"ש זי"ע

הַמַּחֲשָׁבָה עַל יוֹם הַמִּיתָה מַכְנִיסָה בִּי פְּחָדִים

שָׁלוֹם לְכִבּוֹד הָרַב. אֲנִי בְּתַהֲלִיךְ שֶׁל תְּשׁוּבָה מִזֶּה כְּעֶשְׂרִים שָׁנָה, עָבַרְתִּי יְרִידוֹת וַעֲלִיּוֹת לְמַכְבִּיר, נִסְיוֹנוֹת וּנְפִילוֹת, הִתְבּוֹדְדוּיוֹת וּשְׁתִיקוֹת, הַבְּעָיָה הִיא שֶׁאֲנִי מְהַרְהֵר תְּדִיר בְּיוֹם הַמִּיתָה וְדָבָר זֶה מַכְנִיס אוֹתִי לִפְחָדִים וְחֲשָׁשׁוֹת, עַד כְּדֵי הִתְקְפֵי חֶרְדָּה בִּלְתִּי נִשְׁלָטִים. אֲנִי מְנַסֶּה לְיַשֵּׁם אֶת דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַצַ"ל וְדִבְרֵיכֶם הַקְּדוֹשִׁים, וְעַדַיִן - הַפְּחָדִים אֵינָם נֶעֱלָמִים.

כְּמוּבָן, שֶׁמִּסְתַּעְרִים בָּזֶה חֲטָאִים וַעֲוֹונוֹת שֶׁלִּי, פִּגְמֵי בְּרִית וְעוֹד וְעוֹד... אֲנִי נִמְצָא בְּמֵעֵין מֵרוֹץ אַחֲרֵי הַזָּנָב, וּכְבָר כְּמֵעַט כָּשַׁל כּוֹחַ הַסֵּבֶל. נָא מִכֶּם, כְּבוֹד הָרַב, קְצָת דִּבְרֵי הִתְחַזְּקוּת שֶׁיַּעֲבִירוּ מִמֶּנִּי אֶת הַשָּׁחֹר הַזֶּה שֶׁעוֹטֵף אוֹתִי בְּמֶשֶׁךְ כָּל הַזְּמַן הַזֶּה. אֲנִי רוֹצֶה רַק אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וְלֹא כְּלוּם אַחֵר בָּעוֹלָם!

תשובה

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ
לְסִדְרַ וַיְחִי י"א טֵבֵת הַתשע"ה

שָׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נ"י

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין שׁוּם תַּכְלִית אַחֶרֶת, רַק לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְיָרֵגִיל אֶת עַצְמוֹ רַק לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִתְמִיד בְּזֶה יָמִים וְשָׁנִים, וַאֲפִלּוּ שֶׁלֹּא רוֹאֶה שׁוּם דָּבָר, לֹא יַפְסִיק מִלְּהִתְפַּלֵּל וּמִלְּדַבֵּר אֶל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, שֶׁזּוֹ הַתַּכְלִית שֶׁבִּשְׁבִיל זֶה בָּאנוּ לָזֶה הָעוֹלָם לְהַכְנִיעַ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹות מַעֲשִׂיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְלִרְקֹד בְּכָל יוֹם שֶׁזָּכִינוּ לְהַבְרָאוֹת מִמֵּרֵעַ יִשְׂרָאֵל וְלֹא עָשָׂנוּ גּוֹי כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת. וּתְהִלָּה לָאֵל יֵשׁ לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל הַרְבֵּה מִצְוֹות, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (בְּרָכוֹת נ"ז.) עַל הַפָּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ד') "כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רַקָּתֵךְ" - מַאי רַקָּתֵךְ? אֲפִלּוּ רֵיקָנִין שֶׁבָּךְ מְלֵאִים מִצְוֹות כָּרִמּוֹן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְרוּשַׁלְמִי בְּרָכוֹת פֶּרֶק ט' הֲלָכָה ה') תָּנֵי בְּשֵׁם רַבִּי מֵאִיר: אֵין לְךָ אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה מֵאָה מִצְוֹות בְּכָל יוֹם - קוֹרֵא אֶת שְׁמַע וּמְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ, וְאוֹכֵל אֶת פִּתּוֹ וּמְבָרֵךְ לְפָנֶיהָ וּלְאַחֲרֶיהָ, וּמִתְפַּלֵּל שְׁלוֹשָׁה פְּעָמִים שֶׁל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, וְחוֹזֵר וְעוֹשֶׂה שְׁאָר מִצְוֹות וּמְבָרֵךְ עֲלֵיהֶן.

וְכֵן הָיָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אֵין לְךָ אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁאֵין הַמִּצְוֹות מַקִּיפוֹת אוֹתוֹ - תְּפִלִּין בְּרֹאשׁוֹ וּתְפִלִּין בִּזְרוֹעוֹ, וּמְזוּזָה בְּפִתְחוֹ, מִלָּה בְּבָשָׂרוֹ, אַרְבַּע צִיצִיּוֹת בְּטַלִּיתוֹ מַקִּיפִין אוֹתוֹ. הוּא שֶׁדָּוִד אָמַר (תְּהִלִּים קי"ט) "שֶׁבַע בַּיּוֹם הִלַּלְתִּיךָ עַל מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ". וְכֵן הוּא אוֹמֵר (תְּהִלִּים ל"ד) "חוֹנֶה מַלְאַךְ ה' סָבִיב לִירֵאָיו וַיְחַלְּצֵם"; וְלָכֵן רָאוּי לְךָ לִשְׂמֹחַ מְאוֹד מְאוֹד עִם הַטּוֹב שֶׁיֵּשׁ בְּךָ. וְדַע לְךָ שֶׁעַל יְדֵי כָּל מִצְוָה שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה בְּשִׂמְחָה, וְעַל יְדֵי כָּל תְּפִלָּה וּבַקָּשָׁה שֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אַתָּה מְתָקֵרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאַף שֶׁאַתָּה לֹא מַרְגִּישׁ כְּלוּם וְכוּ'.

וּכְבָר אָמַר מוֹהֲרַנַ"תְ זַ"ל (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת בִּרְכַּת הַשַּׁחַר הֲלָכָה ה' אוֹת מ"ב) עַל הַפָּסוּק (וַיִּקְרָא כ"ב) "וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ וְטָהֵר וְאַחַר יֹאכַל מִן הַקֳּדָשִׁים", שֶׁזֶּה מְרַמֵּז עַל בְּיֹאַת שְׁמְשׁוֹ בְּיוֹמוֹ הָאַחֲרוֹן - בְּעֵת פְּטִירָתוֹ מִן הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת בְּיֹאַת הַשֶּׁמֶשׁ שֶׁל כָּל יְמֵי חַיָּיו, שֶׁיֵּשׁ שֶׁעִקַּר גְּמַר טָהֳרָתוֹ יִזְכֶּה רַק אַחַר בְּיֹאַת שְׁמְשׁוֹ לְגַמְרֵי, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁיֵּשׁ אֲנָשִׁים שֶׁלֹּא מַרְאִים לָהֶם בִּימֵי חַיֵּיהֶם כְּלוּם מַה שֶּׁפָּעֲלוּ בָּזֶה הָעוֹלָם, רַק כְּשֶׁיּוֹצְאִים מִן הָעוֹלָם אָז מַרְאִים לָהֶם אֶל מַה זָכוּ עַל יְדֵי כָּל יְגִיעָה וְכָל טִרְחָה שֶׁיָּגְעוּ וְטָרְחוּ בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי אָז בַּיּוֹם הָאַחֲרוֹן מִתְקַבְּצִים כָּל מַה שֶּׁחָטַף טוֹב בָּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכָל רָצוֹן וָרָצוֹן טוֹב שֶׁהָיָה לוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְרַק זֶה הוּא תִּקְוָתוֹ וְהַשְׁאָרָתוֹ לָנֶצַח. וְאָז יֵדַע וְיָבִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַחִלּוּק שֶׁבֵּין מִי שֶׁהִשְׁתַּדֵּל וְרָדַף אַחַר הַתַּכְלִית בְּרָצוֹנוֹת חֲזָקִים בְּכָל יוֹם אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא זָכָה אֲלֵיהֶן בִּשְׁלֵמוּת, וּבֵין מִי שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדֵּל כְּלָל, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (מַלְאָכִי ג' י"ח) "וְשַׁבְתֶּם וּרְאִיתֶם בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע בֵּין עֹבֵד אֱלֹקִים לַאֲשֶׁר לֹא עֲבָדוֹ", שֶׁיִּהְיֶה חִלּוּק אֲפִלּוּ בֵּין מִי שֶׁשָּׁנָה פְּרָקוֹ מֵאָה פְּעָמִים לְמִי שֶׁשָּׁנָה פְּרָקוֹ מֵאָה פְּעָמִים וְאֶחָד, כְּמַאֲמָרָם זַ"ל (חֲגִיגָה ט.) מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן בֵּין הַמִּשְׁתַּדֵּל לָאֵינוֹ מִשְׁתַּדֵּל. וְהָעִקָּר כְּפִי הִתְקָרְבוּתוֹ לְצַדִּיקֵי אֱמֶת הַנִּכְלָלִים בַּזְּקֵנִים דִּקְדָּשָׁה הָעוֹסְקִים לְהַעֲלוֹת כָּל הַנְּפוּלִים וְהָרְחוֹקִים מְאוֹד מְאוֹד מִמְּקוֹמָם שֶׁהֵם נִמְצָאִים שָׁם וְכוּ', שֶׁיָּבוֹאוּ לְהִכָּלֵל בָּרָצוֹן הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁרֵי שֶׁיֹּאחַז בָּהֶם, עַיִן שָׁם.

הֲרֵי שֶׁלִּבְּךָ לְפָנֶיךָ שֶׁלִּפְעָמִים לֹא מַרְאִים לְאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו אֵיפֹה הוּא אוֹחֵז, אָז אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת חָזָק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דָּבָר, וְרַק לַעֲלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה, וַאֲפִלּוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ בֵּין כָּךְ יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, לֹא יָשִׁים לֵב לְכָל זֶה וְכוּ', כִּי מִי שֶׁאוֹהֵב בֶּאֱמֶת אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא אִכְפַּת לוֹ אִם יִהְיֶה לוֹ עוֹלָם הַבָּא אוֹ לֹא יִהְיֶה לוֹ עוֹלָם הַבָּא, הוּא רַק רוֹצֶה לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ וְלִהְיוֹת נִכְלָל בָּאַיִן סוֹף בָּרוּךְ הוּא, וְלֹא מִסְתַּכֵּל עַל שׁוּם יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת שֶׁבָּעוֹלָם.

וְלָכֵן תִּקַּח אֶת עַצְמְךָ בְּיָדֶיךָ, הָעִקָּר תַּעֲבֹד רַק עַל נְקֻדָּה אַחַת - תָּמִיד רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן חֵלֶק ב' סִימָן כ"ד): מְצֻוָּה גְּדוֹלָה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וּלְהִתְגַּבֵּר לְהַרְחִיק הָעַצְבוּת וְהַמָּרָה שְׁחוֹרָה בְּכָל כּוֹחוֹ, כִּי כָּל הַחוֹלָאוֹת הַבָּאִים עַל הָאָדָם כֻּלָּם בָּאִים רַק מֵחֲמַת קִלְקוּל הַשִּׂמְחָה, וְלָכֵן צְרִיכִים לִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׂבְיל לִהְיוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וַחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (תַּנְחוּמָא שְׁמִינִי) לְפִי שֶׁאֵין הַשִּׂמְחָה מַמְתֶּנֶת לָאָדָם, לֹא כָּל מִי שֶׁשָּׂמֵחַ הַיּוֹם שָׂמֵחַ לְמָחָר, וְלֹא כָּל מִי שֶׁמֵּצֵר הַיּוֹם מֵצֵר לְמָחָר, לְפִי שֶׁאֵין הַשִּׂמְחָה מַמְתֶּנֶת לָאָדָם.

הַמְאַחֵל לְךָ שַׁבָּת שָׁלוֹם.

עֲבוֹדָה זָרָה

נְדָעוֹת רַבּוֹת נִתְלוֹת בְּיָמִים אֵלּוּ, עִם אוֹתִיּוֹת קְדוּשׁ לְבָנָה, עַל "תְּקוּנֵי שׁוֹבְבֵי"ם", צוֹמוֹת וְתַעֲנִיּוֹת לְתִקּוּן חֲטָאִים, וּבִפְרָט חֵטְא פְּגָם הַבְּרִית, וְרֻבָּם מְיֻסָּדִים בְּדִבְרֵי הָאֲרי"ז הַקָּדוֹשׁ. וּמָה הַתַּכְלִית שֶׁל אֵלּוּ הַצּוֹמוֹת וְהַתַּעֲנִיּוֹת? מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה, עַל זֶה שֶׁנָּפַל וְנִכְשַׁל בַּהֲנָאוֹת הַגּוּף שֶׁלֹּא הָיוּ בְּמָקוֹם מִצְוָה, עַתָּה הִתְקִנּוּ הוּא שֶׁיִּסְגֹּף עַצְמוֹ.

אֲבָל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ לֹא רָצָה שֶׁנְּסַגֵּף עַצְמֵנוּ עִם צוֹמוֹת וְתַעֲנִיּוֹת יוֹתֵר מִמָּה שֶׁכָּתוּב בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וּמִפְּסוּק בְּפָרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ מִגִּלָּה רַבֵּנוּ (לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', תּוֹרָה פו) גִּלּוּי נוֹרָא: "דַּע, שֶׁעַל יְדֵי שֶׁהָעוֹלָם הֵם מְקֻטָּנֵי אֱמוּנָה עַל כֵּן הֵם צְרִיכִים לְתַעֲנִית, דְּהֵינוּ עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת כִּי בְּוַדַּאי יָדוּעַ, שֶׁאִפְשָׁר לַעֲבֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דָּבָר".

לְמַעֲשֶׂה, אֲנַחְנוּ בְּנֵי אָדָם, בַּדּוֹר הַזֶּה, וְלָצוּם זֶה כַּמּוּבָן דָּבָר קָשֶׁה, וְאִם נִכָּנֵס לְזֶה יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁנַּרְוִיחַ אֶת הַ'סִגּוּף' שֶׁבַּדָּבָר, אֲבָל הַשְּׁאֵלָה הִיא מַה אַתָּה עוֹשֶׂה יַחַד עִם זֶה? הַאִם אַתָּה מַמְשִׁיךְ לִלְמֹד אוֹ לְהִתְפַּלֵּל וְאַתָּה עוֹשֶׂה אֶת כָּל הַמִּצְוֹות שֶׁצְּרִיכִים בְּשִׂמְחָה וְחִיּוּת?, כִּי גַּם אִם יֵשׁ לְךָ אֶת הַכּוֹחַ, אֲבָל הַאִם אַתָּה מַצְלִיחַ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה?!...

פַּעַם רַבֵּנוּ כִּנָּה אֵיזֶה תַּלְמִיד חָכָם גָּדוֹל שֶׁהָיָה כַּעֲסָן: "בֵּייזֶע לְמָדָן" - 'לַמְדָן קַפְּדָן', הוּא אָמְנָם לוֹמֵד - הוּא לַמְדָן וְגָאוֹן - אֲבָל הוּא כַּעֲסָן... (עַיֵּן שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן רמט); נַגִּיד אָדָם יְסַגֵּף אֶת עַצְמוֹ, וְאֶצְלוֹ זֶה תַּעֲנוּג גָּדוֹל מְאֹד, אֲבָל אִם אַתָּה מְסַגֵּף אֶת עַצְמְךָ וְאַתָּה מָלֵא בַּעֲצַבִּים וּבְלַחַץ, וְכָל דָּבָר קָטָן מַרְגִּיז אוֹתְךָ וְאַתָּה מוּכָן 'לְהִתְפּוֹצֵץ' כָּל רֶגַע, אָז אָמְנָם הִרְוַחְתָּ אֶת עִנּוּי הַגּוּף, אֲבָל אִם חַס וְשָׁלוֹם הִגַּעְתָּ לְאֵיזֶה נְפָיוֹן שֶׁל כַּעַס - אַתָּה עוֹמֵד בָּזֶה?... פִּתְאוֹם אִשְׁתְּךָ בְּקָשָׁה מַשֶּׁהוּ, וְאַתָּה מַתְחִיל לְהִתְרַגֵּז וְכוּ', הִפְסַדְתָּ הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהִרְוַחְתָּ! כִּי תַּכְלִית הַצּוֹם הוּא "לְהַכְנִיעַ אֶת הַחֹמֶר וּלְהַגְבִּיר אֶת הַצּוּרָה" - "הַחֹמֶר" זוֹ גַּשְׁמִיּוּת הַגּוּף, וְהַ"צּוּרָה" זוֹהִי הַנְּשָׁמָה, זוֹ הַתַּכְלִית! וּלְהַפְסִיד מֵהַשִּׂמְחָה וְהָאֲרִיכוּת אַפַּיִם זֶה וַדַּאי לֹא לְהַגְבִּיר אֶת הַצּוּרָה...

לָכֵן רַבֵּנוּ צִוָּה שֶׁלֹּא נִקַּח עַל עַצְמֵנוּ צוֹמוֹת יוֹתֵר מֵהַמְּבֹאָר בַּשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, אֲפִלּוּ שֶׁזֶּה מוּבָא בַּסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים, כִּי אָדָם צָרִיךְ לָשִׂים הָעִנְיָן 'עַל הַמִּשְׁקָל': נַגִּיד שֶׁעִכְשָׁו אַתָּה צָרִיךְ לָצוּם, וְאַתָּה עוֹשֶׂה עֲבוֹדוֹת אֵלּוּ שֶׁהֵן בְּגֶדֶר 'עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת', עַתָּה תִּתְבּוֹנֵן: מָה אַתָּה מַרְוִיחַ? הַאִם אַתָּה עוֹסֵק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה? זֶה לֹא מַפְרִיעַ לְךָ?...

אֲבָל אֵיךְ רַבֵּנוּ מַגְדִּיר אָדָם כָּזֶה בְּתוֹר "קְטַנֵּי אֱמוּנָה" הֲרֵי הוּא לֹא צָם בִּשְׁבִיל 'כִּיף', זֶה בְּוַדַּאי מֻחֱמַת שֶׁיֵּשׁ לוֹ אֱמוּנָה, וְהוּא חוֹשֵׁשׁ שֶׁעָבַר דְּבָרִים לֹא נְכוֹנִים, וְרוֹצֶה לְכַפֵּר עַל זֶה.

אוֹמֵר רַבֵּנוּ: "כִּי בְּוַדַּאי יָדוּעַ, שֶׁאֶפְשָׁר לַעֲבֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דָּבָר, כִּי אֵין הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּטוּר וּבָרִיא עִם בְּרִיּוֹתָיו"; הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לֹא בָּא בְּטַרוּנְיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו! אָדָם יָכוֹל לַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דָּבָר! אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ שֵׂכֶל, הוּא יָכוֹל לִמְצֹא עֲבוֹדַת ה' בְּכָל מַה שֶּׁהוּא עוֹשֶׂה! בַּאֲכִילָה, שְׁתִיָּה, לֵינָה, עֲבוֹדָה גַּשְׁמִית, כָּל עִנְיְנֵי הַבַּיִת, יֵשׁ דֶּרֶךְ לַעֲשׂוֹת אֶת הַכֹּל בְּגֶדֶר שֶׁל "עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ"! אֵין דָּבָר כָּזֶה "פַּרְוָה" - לֹא עֲבוֹדַת הַשֵּׁם וְלֹא עֲבֵרָה חַס וְשָׁלוֹם.

דְּגְמָא אַחַת - רַבִּי חַיִּים וִיטָאל כּוֹתֵב בְּשַׁעַר הַקְּדֻשָּׁה בְּשֵׁם הָאֲרי"ז הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהַתְּנַאי הָרִאשׁוֹן לְאָדָם שֶׁרוֹצֶה לִזְכּוֹת לְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ; - וּמַהִי 'רוּחַ הַקֹּדֶשׁ? לִהְיוֹת אָדָם נוֹרְמָלִי! - הַתְּנַאי הָרִאשׁוֹן הוּא כַּוָּנָה בַּאֲמִירַת הַבְּרָכוֹת! לֵאמֹר אֶת הַבְּרָכָה בִּשְׁלֵמוּתָהּ! מִסְפָּר עַל צַדִּיקִים שֶׁלֹּא אָמְרוּ שׁוּם בְּרָכָה אִם לֹא הָיָה מִישֶׁהוּ עַל יָדָם שֶׁיֹּאמַר "אָמֵן". כָּךְ מְסַפְּרִים עַל מְסַפְּרִים עַל ר' חַיִּים מִוולָאזִ'ין זי"ע, זוֹ "עֲבוֹדָה"!. אֲבָל נַגִּיד אִם אָדָם נִמְצָא לְבַד - תַּעֲשֶׂה בְּרָכָה בְּכַוָּנָה בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה, וְהַפָּמַלְיָא שֶׁל מַעְלָה יַעֲנוּ לְךָ "אָמֵן"!, כָּךְ שָׁמַעְתִּי רַבּוֹת מִמּוֹהֲרָא"שׁ זַ"ל.

הֲרֵי לָנוּ רַק דְּגְמָא אַחַת לְ'עֲבוֹדָה פְּשׁוּטָה', שֶׁהִיא אֵיפֶנָּה 'עֲבוֹדָה קָשָׁה', וּמַעֲלָתָהּ כָּל כָּךְ גְּבוֹהָה. רְאֵיתִי חֲתִיכַת עוּגָה וְהֶחְלַטְתָּ לַעֲשׂוֹת עָלֶיהָ בְּרָכָה בִּרְצִינוּת וּבְכַוָּנָה, הֶעֱלֵיתָ אוֹתָהּ לַעֲבוֹדַת ה'!

אֵיזֶה לְמוּד נוֹרָא וְנִפְלָא שֶׁל רַבֵּנוּ שֶׁמַּתְאִים מְאֹד לִימֵי שׁוֹבְבֵי"ם, שֶׁנִּזְקָּה לְקַלֵּט אֶת הָעִנְיָן הַזֶּה שֶׁל אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזֻקֶּכֶת, שֶׁאֶפְשָׁר לַעֲבֹד אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עִם הַכֹּל! וְהַמְּבֹחָן הוּא אֵיפֹה 'אֲרִיכוּת אַפַּיִם' וְהִשְׂמְחָה בְּכָל עֲבוֹדַת ה' שֶׁלִּי.

(שִׂיחָה בְּיוֹם ד' פָּרָשַׁת וָאֵרָא תשפ"ד)

מַסְקָנָא עַל שִׁפַּת הַכִּנֶּרֶת

בְּעוֹדוֹ מִתְגּוֹרֵר בְּחוּץ לָאָרֶץ, הָיָה מִנְהָגוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ רַבִּי מְנַחֵם מֶענְדֶל מִוִּיטֶעבְּסְק זי"ע שֶׁבְּכָל עֶרֶב שַׁבָּת הָיָה יוֹצֵא אֶל הַנָּהָר וּמַכְרִיז וְאוֹמֵר: "מֶענְדֶל צָרִיךְ דָּגִים לְשַׁבָּת! מֶענְדֶל צָרִיךְ דָּגִים לְשַׁבָּת!"... וְתֵכֶף וּמִיָּד יָצְאוּ כַּמָּה דָּגִים בְּזִרְיזוּת, וְשָׁלְחוּ עַצְמָם לְפָנָיו, כְּדֵי לִזְכּוֹת לַעֲלוֹת עַל שֻׁלְחָנוֹ הַטָּהוֹר שֶׁל הַצַּדִּיק בְּשַׁבָּת קוֹדֶשׁ.

וְהִנֵּה, אַחַר עֲלוֹתוֹ אָרְצָה, הִשְׁתַּקֵּעַ רַבִּי מְנַחֵם מֶענְדֶל זי"ע בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָה ת"ו [וְשָׁם מְנוּחַת כְּבוֹדוֹ, בְּבֵית הַחַיִּים הָעַתִּיק, בַּחֶלְקַת תַּלְמִידֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ], וּבְהַגִּיעַ עֶרֶב שַׁבָּת, שָׁלַח רַבִּי מְנַחֵם מֶענְדֶל אֶת מְשַׁמְּשׁוֹ הַמָּסוּר אֶל הַכִּנֶּרֶת, כְּדֵי שֶׁיַּעֲמֹד עַל שִׂפַּת הַיָּם וְיַכְרִיז "רַבִּי מֶענְדֶל צָרִיךְ דָּגִים עַל שַׁבָּת"...

כַּעֲבוֹר זְמַן מָה, שָׁב הַשַּׁמָּשׁ בְּיָדַיִם רֵיקָנִיּוֹת, מַדּוּעַ? "אֲנִי מַכְרִיז וּמַכְרִיז, אַךְ אֵין קוֹל וְאֵין עוֹנֶה"... נִמַּק בִּדְבָרָיו אֶל הָרַבִּי.

פְּלִיאָתוֹ שֶׁל רַבִּי מְנַחֵם מֶענְדֶל זי"ע הָיְתָה גְּדוֹלָה, וּבִפְרָט שֶׁכְּבָר שָׁמַע הַכִּנֶּרֶת מְלֵאָה בְּדָגִים, וּמַדּוּעַ אֵפוֹא לֹא יָצְאוּ הַדָּגִים לְעֻבְרוֹ? וְהֶחְלִיט בְּעַצְמוֹ לֵילֵךְ...

הִגִּיעַ רַבִּי מְנַחֵם מֶענְדֶל לִשְׂפַת הַכִּנֶּרֶת, וְהִכְרִיז: "מֶענְדֶל צָרִיךְ דָּגִים לְשַׁבָּת! מֶענְדֶל צָרִיךְ דָּגִים לְשַׁבָּת!"... וּלְפֶתַע, כַּעֲבֹר כַּמָּה שְׁנִיּוֹת, יָצָא דָּג גָּדוֹל מְאֹד מִן הַיָּם בְּכֹחַ עָצוּם לְכִוּוּן רַבִּי מְנַחֵם מֶענְדֶל, וְהִתִּיז לְעֻבְרוֹ מַיִם רַבִּים עַד שֶׁנִּרְטַב כֻּלּוֹ מִכַּף רֶגֶל עַד רֹאשׁ...

אָכֵן הָיָה לוֹ לְרַבִּי מְנַחֵם מֶענְדֶל דָּג גָּדוֹל עַל שַׁבָּת, אַךְ זֶה מַה שֶּׁהִסִּיק לְעַצְמוֹ מִן הַנַּעֲשֶׂה: "עַתָּה, כְּשֶׁהִגַּעְתִּי לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בֶּאֱמֶת אֵינֶנִּי כְּלוּם מַמָּשׁ, עַד שֶׁאֲפִלּוּ הַדָּג מַרְטִיב אוֹתִי כָּל כָּךְ"...

יָדוּעַ עַל הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, שֶׁהָיָה חוֹתֵם שְׁמוֹ "הַשָּׁפֵל בֶּאֱמֶת", כִּי אָצְלוֹ הָיְתָה מִדַּת הַשִּׁפְלוּת בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת מַמָּשׁ.

מִדָּה קְדוֹשָׁה וְנִפְלָאָה זוֹ הִתְעַצְּמָה אֶצְלוֹ בְּיוֹתֵר בְּעֵת שֶׁזָּכָה לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל [אַחַר הִסְתַּלְּקוּת רַבּוֹ הַקָּדוֹשׁ הַמַּגִּיד מִמֶּעזְרִיטְשׁ זי"ע], וְכַמּוּבָא בְּפֵרוּשׁ בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנ"ה) שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זוֹכִין לְמִדַּת הָעֲנָוָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוּת.

מַסְקָנָא לְמַעֲשֶׂה: הַצַּדִּיקִים מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ, שֶׁאָדָם הָרוֹצֶה לַעֲבֹר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה לְשָׁלוֹם, עָלָיו לִקְנוֹת לְעַצְמוֹ אֶת הַמִּדָּה שֶׁל עֲנָוָה וְשִׁפְלוּת, שֶׁיִּהְיֶה בָּטֵל וּמְבֻטָּל לְגַמְרֵי, וְכָל הַבְּעָיוֹת שֶׁיֵּשׁ לָאָדָם - אִם יִתְבּוֹנָן הֵיטֵב - זֶה רַק מֵחֲמַת הַיֵּשׁוּת שֶׁיֵּשׁ בְּקִרְבּוֹ; וְאֵיךְ זוֹכִים לָזֶה? עַל כָּךְ מְגַלֶּה לָנוּ רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן נ"ב) בְּזוֹ הַלָּשׁוֹן: "וְאִי אֶפְשָׁר לָבוֹא לִידֵי בִּטּוּל, כִּי אִם עַל יְדֵי הִתְבּוֹדְדוּת"...

(מתוך ספר "בתוך הנחל" - סדרי טהרה תשפ"ג)

למעשה!

מַדּוּעַ אֲנִי לֹא מַרְגִּישׁ חִיּוּת בְּדִבּוּרִים אֵל הַשֵּׁם?

כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה לְהַרְגִּישׁ טַעַם אֱמִתִּי בְּחַיָּיו, חַיָּב לָדַעַת שֶׁבְּתְחִלַּת כְּנִיסַת הָאָדָם אֶל הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה עוֹבְרִים עָלָיו מְנִיעוֹת רַבּוֹת וְנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים, וְהַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה נַעֲשִׂים לוֹ מַמָּשׁ מָרִים, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לָשִׂית עֵצָה לְנַפְשׁוֹ.

אַךְ סוֹד הַהִתְחַזְּקוּת לָזֶה מָנַח בְּדִבְרֵי הַפָּסוּק "מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד לָשׁוֹן" (מִשְׁלֵי יח, כא), גִּלּוּי נוֹרָא וְנִפְלָא, וְלִמּוּד חַי לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בַּאֲשֶׁר הוּא, שֶׁהַתְּחָלָה זֶה "מָוֶת" - הַכֹּל מַר לָאָדָם, וְנִדְמֶה לוֹ שֶׁזֶּה מַמָּשׁ מָוֶת, אַךְ סוֹף כָּל סוֹף בְּוַדַּאי יִזְכֶּה הוּא לְ"וְחַיִּים" - לְהַרְגִּישׁ חִיּוּת אֲמִתִּית שֶׁבְּתוֹךְ הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה, שֶׁ"בְּיַד לָשׁוֹן" - הַמָּוֶת וְהַחַיִּים הֵם "בְּיַד לָשׁוֹן", הַיְנוּ בְּדִבָּרִים שֶׁהֵם בִּלְשׁוֹנוֹ שֶׁל הָאָדָם - תּוֹרָה וּתְפִלָּה.

יֵשׁ שֶׁטּוֹעִים, וּמְצַטְּטִים הַפָּסוּק הַזֶּה כְּךָ: "חַיִּים וּמָוֶת בְּיַד לָשׁוֹן", אַךְ בָּאֱמֶת אֵין זֶה כָּךְ, אֶלָּא הַסֵּדֶר בַּחַיִּים הוּא כִּלְשׁוֹן הַפָּסוּק בְּדִיּוּק - "מָוֶת וְחַיִּים בְּיַד לָשׁוֹן", שֶׁבְּזֶה מָנַח הַגִּלּוּי הֶעָצוּם הַזֶּה, שֶׁאָמְנָם בְּתְחִלַּת הָעֲבוֹדָה מַר לָאָדָם, אַךְ אִם יִהְיֶה חָזָק בַּעֲבוֹדָתוֹ, וְלֹא יִתְפַּעֵל כְּלָל וְכְלָל מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, סוֹף כָּל סוֹף יִזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ עֲרֵבוּת וְנְעִימוּת כָּזֹאת עַד שֶׁזֶּה מַמָּשׁ בְּבְחִינַת "וְחַיִּים" - הַיְנוּ שֶׁזֶּה יִהְיֶה כָּל חִיּוּתוֹ, וְהַכֹּל הוּא בִּזְכוּת שֶׁהוּא חָזָק "בְּיַד לָשׁוֹן" - הוּא חָזָק בִּלְשׁוֹנוֹ לְקַדְּשָׁה בַּתּוֹרָה, תְּפִלָּה, דִּבּוּרֵי אֱמוּנָה וְיִרְאַת שָׁמַיִם; אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְחַיִּים אֲמִתִּיִּים בְּזֶה הָעוֹלָם!

דפוס צבעים אמיתיים

לזכות ולרפואת ר' שלמה ברוך בן רבקה ה"ו

לעילוי נשמת סעדיה בן חיים

לזכות יחיאל בן שלומצא

ניתן לשמוע את שיעורי מורינו הרה"צ שליט"א:
בארץ ישראל: 077-2233-223, בארה"ב: 845-510-6314

לקבלת הגליון באימייל מדי שבוע: BRESLEV.SHELY@GMAIL.COM

להשתתפות בזכות הגדולה בהדפסת והפצת הגיליון
בהעברה בנקאית: ע"ש "ידידי עיר ברסלב"
בנק מרכנתיל, סניף: 725 מספר חשבון: 26437
בנדרים פלוס: קופת "ידידי עיר ברסלב"
לציין בהערה: עבור גיליון בהיכלו